

OBSAH

1. Úvod	4
2. Klasifikace a charakteristika bílkovin hlíz brambor	7
2.1. Patatin	7
2.2. Inhibitory proteas	12
2.3. Ostatní bílkoviny hlíz brambor	16
2.4. Nutriční hodnota bílkovin hlíz brambor	16
3. Genotypový potenciál obsahu a kvality bílkovin v hlízách brambor	21
3.1. Bílkoviny v hlízách odrůd bramboru hlíznatého (<i>Solanum tuberosum</i> L.)	21
3.1.1. Obsah bílkovin a dusíkatých látek v hlízách odrůd <i>S. tuberosum</i>	22
3.1.2. Zastoupení patatinu a inhibitorů proteas v bílkovinném profilu hlíz odrůd <i>S. tuberosum</i>	25
3.1.3. Biochemické charakteristiky patatinu izolovaného z hlíz odrůd <i>S. tuberosum</i> ...	27
3.1.4. Návrh postupu výběru vhodné odrůdy při pěstování brambor pro výrobu škrobu a bílkovin	30
3.2. Bílkoviny v hlízách vybraných druhů brambor rodu <i>Solanum</i>	32
3.2.1. Banka genetických zdrojů bramboru, její činnost a charakter kolekce brambor ...	33
3.2.2. Základní charakteristika hodnocených druhů brambor a jejich kultivace ...	35
3.2.3. Hmotnost a obsah sušiny hlíz hodnocených druhů brambor	41
3.2.4. Obsah bílkovin v hlízách hodnocených druhů brambor	43
3.2.5. Obsah patatinu a frakce inhibitorů proteas v hlízách a jejich zastoupení v bílkovinném profilu hlíz hodnocených druhů brambor	45
3.2.6. Charakteristika patatinů izolovaných z hlíz hodnocených druhů brambor	47
3.2.7. Enzymové aktivity patatinů izolovaných z hlíz hodnocených druhů brambor ...	49
3.2.8. Charakteristika a aktivity frakce hlízových inhibitorů proteas hodnocených druhů brambor	52
3.2.9. Charakteristika a aktivity frakce bílkovin s hemaglutinační aktivitou	57
3.2.10. Porovnání skladby bílkovin v hlízách planých a kulturních druhů brambor a její potenciální využití ve šlechtění bramboru	59

4. Ovlivnění obsahu a kvality bílkovin v hlízách brambor pěstitelskou technologií, podmínkami prostředí a skladováním	64
4.1. Vliv aplikovaného dusíku	64
4.2. Vliv ostatních prvků pěstitelské technologie, způsobu pěstování a podmínek prostředí	67
4.3. Vliv skladování	71
5. Možnosti izolace hlízových bílkovin při zpracování brambor na škrob	74
5.1. Brambory pro výrobu škrobu	74
5.2. Hlízová voda a její složení	75
5.3. Produkce bramborových bílkovin pomocí tepelné koagulace	76
5.4. Produkce nativních bramborových bílkovin a další možnosti jejich izolace	79
6. Využití hlízových bílkovin	86
6.1. Krmné účely a lidská výživa	86
6.2. Potravinářské aplikace	90
6.3. Medicínské, kosmetické a antimikrobiální aplikace	93
6.4. Hydrolyzáty bramborových bílkovin a možnosti jejich využití	95
7. Seznam použité literatury	98
8. Přílohy	116